

REKREASYON VE SPOR YÖNETİCİLİĞİ BÖLÜMLERİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN YÖNETİMSSEL PROFESYONELLEŞME DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERLE OLAN İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

EXAMINE THE CORRELATION OF MANAGERIAL PROFESSIONALIZATION LEVELS OF STUDENTS STUDYING IN RECREATION AND SPORTS MANAGEMENT DEPARTMENTS WITH SPECIFIC VARIABLES

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan SANLAV

İğdır Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Rekreasyon Anabilim Dalı Bölümü, İğdır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-7715-0849

Cite As: Sanlav, R. (2021). "Rekreasyon Ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Yönetimsel Profesyonelleşme Düzeylerinin Bazı Değişkenlerle Olan İlişkisinin İncelenmesi", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(52): 2879-2886.

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerinin yönetimsel profesyonelleşme düzeylerinin bazı değişkenlerle olan ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. Tarama modeli, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu olduğu sekliyle betimlemeyi amaçlamaktadır (Karasar, 2012). Bu doğrultuda çalışmanın Evreni İstanbul ili, örneklemini Avrupa yakası spor bilimleri rekreasyon ve spor yöneticiliği lisans bölümünde öğrenim gören 199 katılımcının (121, %60,8 erkek) ve (78, %39,2 kadın) desteğiyle oluşturulmuştur. Araştırmada Gümüş (2019) tarafından geliştirilen ve 25 sorudan oluşan beş alt boyutlu Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği (YPÖ) kullanılmıştır. Çalışmamızda bazı değişkenler olarak katılımcıların yaş, cinsiyet, öğrenim gördüğü bölüm, ve çalışma durumu değişkenlerine bakılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 21.0 paket programından yararlanılarak çözümlenmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilk testlerine bakılarak anlaşılmaktadır. Gözlem sayısı 29'dan az olduğunda Shapiro Wilks, fazla olduğunda ise Kolmogorov-Smirnov (Lilliefors) testi kullanılmaktadır (Eroğlu ve Kalaycı, 2008). Veri sayısı 30'dan fazla olduğundan Kolmogorov-Smirnov (Lilliefors) testi sonucu incelenmiş olup, ölçek verilerinin tüm değişkenler (takım sporu yapan ve bireysel spor yapan) üzerinde anlamlılık değerlerinin 0,05'ten küçük olması nedeniyle verilerin normal dağılıma uygunluk göstermediği (çalışmada parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney-U, Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır) (Morgan, Leech, Gloeckner ve Barrett, 2004). Sonuç olarak, Rekreasyon bölümünde öğrenim gören katılımcıların en çok "Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir." sorusuna katıldıkları, Spor yöneticiliği katılımcıların en az katıldığı soru ise "Meslektaşların birbirlerinin yetenekleri hakkında büyük ölçüde fikir sahibidirler, olmuştur. Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören katılımcıların en çok "Mesleğimi çok seviyorum." Ve "Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir." sorularına katıldıkları Rekreasyon bölümünde katılımcıların en az katıldığı soru ise "Düzenli olarak yerel mesleki toplantılara katılırım." sorusudur. Katılımcıların yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme, mesleki özerklik ve topluma hizmet alt boyutlarında rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanları spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin mesleki örgütlenme alt boyutunda puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanları rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin meslektaş denetimi alt boyutunda puanlarından daha yüksektir.

Anahtar kelimeler: rekreasyon, mesleki özerklik, mesleki özdeşleşme

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine the correlation of managerial professionalization levels of students studying in recreation and sports management departments with specific variables. We conducted the descriptive study in a screening model. Screening model aims to describe a past or present situation as it is (Karasar, 2012). Accordingly the target population of the study comprised İstanbul province, while the sample comprised 199 participants (121, 60.8% male) and (78, 39.2% female) studying in the European side sports sciences recreation and sports management department. In the study we used the Managerial Professionalization Scale (MPS) which was developed by Gümüş (2019) with 25 questions and five subscales. In our study we examined certain variables of the students such as age, sex, department, and employment. We analyzed the data acquired in the study using the SPSS 21.0 package program. In order to test whether the data is normally distributed or not, the Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk tests are used. When the observation number is smaller than 29, the Shapiro-Wilk test is used. When it is greater than 29, the Kolmogorov-Smirnov (Lilliefors) test is used (Eroğlu and Kalaycı, 2008). As the data number was greater than 30, we examined the result of the Kolmogorov-Smirnov (Lilliefors) test and found that the data was not normally distributed because the significance values of the scale data over all variables (team sports and individual sports) were smaller than 0.05 (the study used the Mann-Whitney U and Kruskal Wallis-H test which are among non-parametric tests) (Morgan, Leech, Gloeckner and Barrett, 2004). As a consequence the participants studying in the recreation department most agreed with the question, "Other occupations are more important for society than my department.", the participants studying in the sports management department least agreed with the question, "My colleagues mainly have opinions about the talents of each other.", the participants studying in the sports management department most agreed with the questions, "I like my profession a lot." and "Other occupations are more important for society than my department.", the participants studying in the recreation department least agreed with the question, "I regularly attend local occupational meetings.". There was no significant difference between the Managerial Professionalization Scale occupational identification, occupational autonomy and community service subscale scores of the students studying in the recreation and sports management departments. The

scores of the students studying in the recreation department were higher than the occupational organization subscale scores of the students studying in the sports management department. The scores of the students studying in the sports management department were higher than the colleague inspection subscale scores of the students studying in the recreation department.

Keywords: recreation, occupational autonomy, occupational identification

1. GİRİŞ

Profesyonellik, almış olduğu iyi bir eğitim sonucunda kazanmış olduğu bilgi beceri yetenek ve performansını yetkin bir şekilde etkinliklerde gösterebilmektir (Raelin, 1999). Profesyonellik kendi alanı ile ilgili almış olduğu eğitimlerle kendi alanında uzman olan ve daima yeniliğe açık sürekli ilerlemeyi hedef olarak belirleyen, özgünlüğünü ortaya koymaya çalışan bir yapıya sahip olmaktır. (Karahan, 2006) Profesyonellik çalıştığı alanla ilgili en ince ayrıntısına kadar sorunları çözerek en kısa zamanda en iyi işi ortaya koyabilmektir. (Gökçora, 2005). Profesyonellik, bireyin kendisini profesyonel gibi hareket ederek buna uygun hareketler sergilemesidir.(Edgett,1996). Profesyonelliğin bireyin kendi yetkinliğini örgütsel profesyoneliğine dönüştürmesi, mesleki profesyonellik standartların ve hizmet kalitesinin en iyi şekilde olması gerekir. (Kacaroglu ve Vicdan, 2010; Beydağ ve Arslan 2008; Karamanoğlu ve Diğerleri 2009). Yapmış olduğumuz mesleğin toplumda yer edinmesi için örgütsel yapının kendisini değerli hissetmesi, iş doyumuna ulaşması mesleki profesyonelliğin göstergesidir. (Sözen, 2004). Mesleki profesyonelliğin kapsadığı alanlar iş doyumunu, örgütsel yapının memnuniyeti ve en iyisi için çaba harcamaktır. (Budak 2009) Spor yöneticiliği ve rekreasyon mezunu bireylerin kendilerini alanları ile ilgili bilgi beceri yetenek ve performanslarını en üst düzeye çıkaracak şekilde yaptıkları mesleklerinin en ince ayrıntılarını bilerek kendisine ve çevresine faydalı bilgiler aktaracak düzeye gelmesi kaçınılmaz bir gerçektir. Kısacası işleride nitelik sahibi bu bölümlerde okuyan bireyler işlerini profesyonelce yapmaları beklenmektedir. Çalışmamızda rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerinin yönetimsel profesyonelleşme düzeylerinin bazı değişkenlerle olan ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. Tarama modeli, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlamaktadır (Karasar, 2012). Araştırma rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerinin yönetimsel profesyonelleşme düzeylerinin bazı değişkenlerle olan ilişkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

2.2. Araştırmanın Örneklemi

Çalışmada rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerinin yönetimsel profesyonelleşme düzeylerinin bazı değişkenlerle olan ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın Evreni İstanbul ili, örneklemi Avrupa yakası spor bilimleri rekreasyon ve spor yöneticiliği lisans bölümünde öğrenim gören 199 öğrenci katkı sağlamıştır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği (YPÖ): Çalışmada, rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yönetimsel profesyonelleşme düzeylerinin bazı değişkenlerle olan ilişkisinin incelenmesi amacıyla Gümüş (2019) tarafından geliştirilen ve 25 sorudan oluşan beş alt boyutlu ölçek kullanılmıştır. Bu alt boyutlar mesleki özdeşleşme, mesleki özerklik, topluma hizmet, mesleki örgütlenme, meslektaş denetimi. Orijinal ölçeğin alt boyutlarının güvenilirliği için hesaplanan Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayıları .70 ile .85 arasında değişmektedir. Çalışmamızda bazı değişkenler olarak katılımcıların yaş, cinsiyet, öğrenim gördüğü bölüm, branş ve çalışma durumu değişkenlerine bakılmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmanın verileri İstanbul ili, Avrupa yakası spor bilimleri rekreasyon ve spor yöneticiliği lisans bölümünde öğrenim gören 199 öğrenciye anketler yaptırılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 21.0 paket programından yararlanılarak çözümlenmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilk testlerine bakılarak anlaşılmaktadır. Gözlem sayısı 29'dan az olduğunda Shapiro Wilks, fazla olduğunda ise Kolmogorov-Smirnov (Lilliefors) testi kullanılmaktadır (Eroğlu ve Kalaycı, 2008). Veri sayısı 30'dan fazladan Kolmogorov-Smirnov (Lilliefors) testi sonucu incelenmiş olup, ölçek verilerinin tüm değişkenler (takım sporu yapan ve bireysel spor yapan) üzerinde anlamlılık değerlerinin 0,05'ten küçük olması nedeniyle verilerin normal dağılıma

uygunluk göstermediği (çalışmada parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney-U, Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır) bulunmuştur (Morgan, Leech, Gloeckner ve Barrett, 2004).

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

Tablo 1. Uygulanan Ölçeğin Puan Ortalamalarının Değişkenlere Göre Normallik Testi Değerleri

		Skewness	Kurtosis	Kolmogorov-Smirnov
		İstatistik	İstatistik	p
Mesleki Özdeşleşme	Rekreasyon	,338	,165	,006
	Spor Yöneticiliği	,268	-,536	,001
Mesleki Özerklik	Rekreasyon	-,086	,251	,041
	Spor Yöneticiliği	-,007	,498	,000
Topluma Hizmet	Rekreasyon	,263	1,104	,000
	Spor Yöneticiliği	,687	,234	,000
Mesleki Örgütlenme	Rekreasyon	-,004	-,349	,000
	Spor Yöneticiliği	,391	,260	,000
Meslektaş Denetimi	Rekreasyon	-,162	-,450	,000
	Spor Yöneticiliği	-,325	-,196	,000

**p<.01; *p<.05

Bu bölüm, araştırmaya katılanların demografik bilgileri ile ilgili bulgularına, Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği (YPÖ) verdikleri cevaplardan elde edilen bilgilerin istatistiksel olarak değerlendirmelerini kapsamaktadır.

3.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine Ait Bulgular

Tablo 2. Katılımcıları yaş göre dağılımları

Yaş	N	%
24 yaş ve altı	160	80,4
25 yaş ve üstü	39	19,6
Toplam	199	100,0

Araştırmaya katılanların %80,4'ünün 24 yaş ve altı olduğu (160 kişi), %19,6' sının ise 25 yaş ve üstü (39 kişi) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımları

Cinsiyet	N	%
Erkek	121	60,8
Kadın	78	39,2
Toplam	199	100

Araştırmaya katılanların %60,8' inin erkek (121 kişi), %39,2' sinin ise kadın (78 kişi) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların öğrenim gördüğü bölümlere göre dağılımları

Öğrenim görülen bölüm	N	%
Rekreasyon	92	46,2
Spor Yöneticiliği	107	53,8
Toplam	199	100

Araştırmaya katılanların %46,2' sinin Rekreasyon bölümünde öğrenim gördüğü (92 kişi), %53,8' inin ise spor yöneticiliği bölümünde öğrenim (107 kişi) gördüğü tespit edilmiştir.

Tablo 7. Rekreasyon ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde Öğrenim Gören Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği Verdikleri Yanıtlara İlişkin Bulgular

		\bar{X}	Ss
1. Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir.	Rekreasyon	3,79	1,00
	Spor Yöneticiliği	3,57	1,02
2. Meslektaşların birbirlerinin yetenekleri hakkında büyük ölçüde fikir sahibidirler, diğer bir deyişle birbirlerini doğru bir şekilde değerlendirebilirler.	Rekreasyon	2,81	1,15
	Spor Yöneticiliği	3,18	1,04
3. Elde edeceğim gelir azalsa bile mesleğimi değiştirmeyi düşünmem.	Rekreasyon	3,18	1,12
	Spor Yöneticiliği	3,36	1,20
4. İşim ile ilgili hemen hemen her türlü konuda kendimin patronuyum.	Rekreasyon	3,09	1,11

	Spor Yöneticiliği	3,57	,98
5. Eğer toplum için vazgeçilmeyecek bir meslek varsa o da benim mesleğimdir.	Rekreasyon	2,82	1,12
	Spor Yöneticiliği	3,18	1,14
6. İşim ile ilgili aldığım kararlar başkalarının kontrolünden geçmektedir.	Rekreasyon	3,00	1,16
	Spor Yöneticiliği	3,06	1,14
7. Düzenli olarak yerel mesleki toplantılara katılırım.	Rekreasyon	2,95	1,03
	Spor Yöneticiliği	2,75	1,10
8. Eğer şansım olsa bu mesleği tekrar seçmezdim.	Rekreasyon	3,33	1,20
	Spor Yöneticiliği	3,49	1,23
9. Meslektaşım olmayan kişiler mesleğim ile ilgili konularda ne derece başarılı olduğumu doğru değerlendirebilirler.	Rekreasyon	3,26	1,14
	Spor Yöneticiliği	3,31	1,18
10. Diğer meslekler Beden Eğitimi ve Spor Yöneticiliği mesleklerine göre toplum için daha önemlidir.	Rekreasyon	3,21	1,14
	Spor Yöneticiliği	3,23	1,24
11. İşim ile ilgili yapılması gerekenlere kendim karar veririm.	Rekreasyon	2,90	1,23
	Spor Yöneticiliği	3,28	1,20
12. Mesleki örgütler (dernekler) ortalama bir üye için çok fazla bir şey sağlamamaktadır.	Rekreasyon	3,28	1,12
	Spor Yöneticiliği	3,02	1,06
13. Toplumun gözünde Beden Eğitimi ve Spor Yöneticiliği oldukça önemli bir meslektir.	Rekreasyon	2,92	1,21
	Spor Yöneticiliği	2,91	1,15
14. Mesleğimi çok seviyorum.	Rekreasyon	3,07	1,39
	Spor Yöneticiliği	3,57	1,28
15. Beden Eğitimi ve Spor Yöneticiliği çalışanlarının birbirlerinin mesleki yeteneklerini tam anlamıyla değerlendirmeleri mümkün değildir.	Antrenörlük	3,44	1,02
	Spor Yöneticiliği	3,18	1,12
16. Mesleğim ile ilgili yayınları (dergi, makale vb.) düzenli olarak okurum.	Rekreasyon	3,04	1,18
	Spor Yöneticiliği	3,19	1,15
17. İşim ile ilgili konularda kendi kararlarımı uygulama konusunda yeterli fırsata sahip değilim.	Rekreasyon	2,89	1,22
	Spor Yöneticiliği	2,89	1,08
18. Kesinlikle şu anda bulunduğum meslekte kalarak kariyer yapmak istiyorum.	Rekreasyon	3,18	1,12
	Spor Yöneticiliği	3,21	1,17
19. Mesleğimin toplum için diğer mesleklerden daha gerekli olduğunu düşünüyorum.	Rekreasyon	2,85	1,04
	Spor Yöneticiliği	2,87	1,16
20. Bu mesleği seçtiğim için hayal kırıklığı yaşıyorum.	Rekreasyon	3,36	1,26
	Spor Yöneticiliği	3,38	1,24
21. İşim ile ilgili konuları nasıl yapmam gerektiği hususunda başkalarının müdahalesi olmaz.	Rekreasyon	2,93	1,22
	Spor Yöneticiliği	3,01	1,17
22. İstememe rağmen mesleğim ile ilgili yayınları (dergi, makale vb.) takip ettiğim söylenemez.	Rekreasyon	3,32	1,23
	Spor Yöneticiliği	3,00	1,17
23. Eğer şu anda aynı geliri elde edeceğim bir başka mesleğe geçme imkânım olsa büyük olasılıkla o mesleğe geçerdim.	Rekreasyon	3,33	1,26
	Spor Yöneticiliği	3,42	1,30
24. Mesleğimde ne ölçüde başarılı olduğumu en iyi kendi meslektaşlarım bilir.	Antrenörlük	3,04	1,01
	Spor Yöneticiliği	3,49	1,07
25. İşim ile ilgili aldığım kararların çoğu başkasının kontrolüne tabidir.	Rekreasyon	2,94	1,35
	Spor Yöneticiliği	3,21	1,22

Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdikleri yanıtlar incelendiğinde antrenörlük bölümünde öğrenim gören katılımcıların en çok “Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir.” sorusuna katıldıkları görülmektedir. Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören katılımcıların en az katıldığı soru ise “Meslektaşlarım birbirlerinin yetenekleri hakkında büyük ölçüde fikir sahibidirler, diğer bir deyişle birbirlerini doğru bir şekilde değerlendirebilirler.” sorusudur.

Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdikleri yanıtlar incelendiğinde spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören katılımcıların en çok “Mesleğimi çok seviyorum.” Ve “Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir.” Sorularına katıldıkları görülmektedir. Bireysel spor yapan katılımcıların en az katıldığı soru ise “Düzenli olarak yerel mesleki toplantılara katılırım.” sorusudur.

Tablo 6. Katılımcıların okul dışı çalışma durumlarına göre dağılımları

Okul dışı çalışma durumu	N	%
Evet	81	40,7
Hayır	118	59,3
Toplam	199	100

Araştırmaya katılanların %40,7' sinin okul dışında bir işte çalıştığı (81 kişi), %59,3' ünün ise okul dışında bir işte (118 kişi) çalışmadığı tespit edilmiştir.

- ✓ Bu aşamada araştırmanın “Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdileri yanıtları göre *branş (rekreasyon yada spor yöneticiliği)* değişkeni anlamlı bir farklılığa neden olmakta mıdır?” biçiminde ifade edilen alt problemi incelenmiştir. Veriler normal dağılım göstermediği için bu probleme ilişkin sonuçlar bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiş ve Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Branşa Göre, Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği Verdikleri Yanıtlar Arasındaki Anlamlı Farklılığa İlişkin Mann Whitney U Testi ve Sonuçları

	Spor Türü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Mesleki	Rekreasyon	92	93,98	8646,50	4368,50	,170
Özdeşleşme	Spor Yöneticiliği	107	105,17	11253,50		
Mesleki	Rekreasyon	92	91,58	8425,50	4147,50	,053
Özerklik	Spor Yöneticiliği	107	107,24	11474,50		
Topluma	Rekreasyon	92	96,23	8853,00	4575,00	,387
Hizmet	Spor Yöneticiliği	107	103,24	11047,00		
Mesleki	Rekreasyon	92	109,06	10033,50	4088,50	,038
Örgütlenme	Spor Yöneticiliği	107	92,21	9866,50		
Meslektaş	Rekreasyon	92	90,12	8291,00	4013,00	,023
Denetimi	Spor Yöneticiliği	107	108,50	11609,00		

Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme ($U = 4368.50$, $p < .05$), mesleki özerklik ($U = 4147.50$, $p < .05$) ve topluma hizmet ($U = 4575.00$, $p < .05$) alt boyutlarında rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki örgütlenme alt boyutunda rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık vardır. Rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanları spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanlarından daha yüksektir ($U = 4088.50$, $p < .05$). Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği meslektaş denetimi alt boyutunda antrenörlük ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık vardır. Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanları antrenörlük bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanlarından daha yüksektir ($U = 4013.00$, $p < .05$).

- ✓ Bu aşamada araştırmanın “Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdileri yanıtları göre yaş değişkeni anlamlı bir farklılığa neden olmakta mıdır?” biçiminde ifade edilen alt problemi incelenmiştir. Veriler normal dağılım göstermediği için bu probleme ilişkin sonuçlar bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiş ve Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Yaşa Göre, Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği Verdikleri Yanıtlar Arasındaki Anlamlı Farklılığa İlişkin Mann Whitney U Testi ve Sonuçları

	Yaş	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Mesleki	24 yaş ve altı	160	102,02	16323,00	2797,00	,315
Özdeşleşme	25 yaş ve üstü	39	91,72	3577,00		
Mesleki Özerklik	24 yaş ve altı	160	97,57	15610,50	2730,50	,222
	25 yaş ve üstü	39	109,99	4289,50		
Topluma Hizmet	24 yaş ve altı	160	96,05	15367,50	2487,50	,048
	25 yaş ve üstü	39	116,22	4532,50		
Mesleki	24 yaş ve altı	160	101,15	16183,50	2936,50	,566
Örgütlenme	25 yaş ve üstü	39	95,29	3716,50		
Meslektaş	24 yaş ve altı	160	100,73	16116,00	3004,00	,715
Denetimi	25 yaş ve üstü	39	97,03	3784,00		

Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme ($U = 2797,00$, $p < .05$), mesleki özerklik ($U = 2730,50$, $p < .05$), mesleki örgütlenme ($U = 2936,50$, $p < .05$) ve meslektaş deneyimi ($U = 3004,00$, $p < .05$) alt boyutlarında 24 yaş ve altı ve 25 yaş ve üstü gruplarında olan öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği topluma hizmet alt boyutunda 24 yaş ve altı ile 25 yaş ve üstü gruplarında olan öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık vardır. 24 yaş ve altında olan öğrencilerin puanları 25 yaş ve üstünde olan öğrencilerin puanlarından daha yüksektir ($U = 2487,50$, $p < .05$).

- ✓ Bu aşamada araştırmanın “Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdileri yanıtları göre *cinsiyet* değişkeni anlamlı bir farklılığa neden olmakta mıdır?” biçiminde ifade edilen alt problemi incelenmiştir. Veriler

normal dağılım göstermediği için bu probleme ilişkin sonuçlar bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiş ve Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Cinsiyete Göre, Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği Verdikleri Yanıtlar Arasındaki Anlamlı Farklılığa İlişkin Mann Whitney U Testi ve Sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Mesleki Özdeşleşme	Erkek	121	103,70	12548,00	4271,00	,257
	Kadın	78	94,26	7352,00		
Mesleki Özerklik	Erkek	121	102,79	12438,00	4381,00	,389
	Kadın	78	95,67	7462,00		
Topluma Hizmet	Erkek	121	108,57	13136,50	3682,50	,008
	Kadın	78	86,71	6763,50		
Mesleki Örgütlenme	Erkek	121	100,53	12164,50	4654,50	,870
	Kadın	78	99,17	7735,50		
Meslektaş Denetimi	Erkek	121	97,69	11820,50	4439,50	,475
	Kadın	78	103,58	8079,50		

Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme ($U = 4271,00$, $p < .05$), mesleki özerklik ($U = 4381,00$, $p < .05$), mesleki örgütlenme ($U = 4654,50$, $p < .05$) ve meslektaş deneyimi ($U = 4439,50$, $p < .05$) alt boyutlarında erkek ve kadın öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği topluma hizmet alt boyutunda erkek ve kadın öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık vardır. Erkek öğrencilerin puanları kadın öğrencilerin puanlarından daha yüksektir ($U = 3682,50$, $p < .05$).

- ✓ Bu aşamada araştırmanın “Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdikleri yanıtları göre okul dışı çalışma durumu değişkeni anlamlı bir farklılığa neden olmaktadır?” biçiminde ifade edilen alt problemi incelenmiştir. Veriler normal dağılım göstermediği için bu probleme ilişkin sonuçlar bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiş ve Tablo 10’de gösterilmiştir.

Tablo 10. Okul Dışı Çalışma Durumu Göre, Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği Verdikleri Yanıtlar Arasındaki Anlamlı Farklılığa İlişkin Mann Whitney U Testi ve Sonuçları

Okul Dışı Çalışma Durumu		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Mesleki Özdeşleşme	Evet	81	103,93	8418,50	4460,50	,423
	Hayır	118	97,30	11481,50		
Mesleki Özerklik	Evet	81	103,06	8347,50	4531,50	,531
	Hayır	118	97,90	11552,50		
Topluma Hizmet	Evet	81	96,21	7793,00	4472,00	,437
	Hayır	118	102,60	12107,00		
Mesleki Örgütlenme	Evet	81	106,20	8602,50	4276,50	,204
	Hayır	118	95,74	11297,50		
Meslektaş Denetimi	Evet	81	103,35	8371,00	4508,00	,491
	Hayır	118	97,70	11529,00		

Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme ($U = 4660,50$, $p < .05$), mesleki özerklik ($U = 4531,50$, $p < .05$), topluma hizmet ($U = 4472,00$, $p < .05$), mesleki örgütlenme ($U = 4276,50$, $p < .05$) ve meslektaş denetimi ($U = 4508,00$, $p < .05$) alt boyutlarında okul dışında çalışan ve çalışmayan öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık yoktur.

- ✓ Bu aşamada araştırmanın “Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği alt boyutlarına ait puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” biçiminde ifade edilen alt problemi incelenmiştir. Veriler normal dağılım göstermediği için bu probleme ilişkin sonuçlar Spearman korelasyon katsayısı hesaplanarak incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 11’te gösterilmiştir.

Tablo 11. Korelasyon Analizi Tablosu

	Mesleki Özdeşleşme	Mesleki Özerklik	Topluma Hizmet	Mesleki Örgütlenme	Meslektaş Denetimi
Mesleki Özdeşleşme	1	,203**	,056	,030	,338**
Mesleki Özerklik		1	,210**	-,018	,034
Topluma Hizmet			1	,077	,055
Mesleki Örgütlenme				1	-,132
Meslektaş Denetimi					1

*.005 düzeyinde anlamlılık **.001 düzeyinde anlamlılık

Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği mesleki özdeşleşme alt boyutu puanı ile mesleki özerklik ($r = ,203$, $p < .001$) ve meslektaş denetimi ($r = ,338$, $p < .001$) alt boyutu puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği mesleki özerklik alt boyutu puanı ile topluma hizmet alt boyutu puanı ($r = ,210$, $p < .001$) arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

4. SONUÇ

Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdikleri yanıtlar incelendiğinde rekreasyon bölümünde öğrenim gören katılımcıların en çok “Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir.” sorusuna katıldıkları görülmektedir.

Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören katılımcıların en az katıldığı soru ise “Meslektaşlarım birbirlerinin yetenekleri hakkında büyük ölçüde fikir sahibidirler, diğer bir deyişle birbirlerini doğru bir şekilde değerlendirebilirler.” sorusudur.

Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği verdikleri yanıtlar incelendiğinde spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören katılımcıların en çok “Mesleğimi çok seviyorum.” Ve “Diğer meslekler toplum için benim mesleğimden daha önemlidir.” sorularına katıldıkları görülmektedir. Rekreasyon bölümünde öğrenim gören katılımcıların en az katıldığı soru ise “Düzenli olarak yerel mesleki toplantılara katılırım.” sorusudur.

Katılımcıların yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme, mesleki özerklik ve topluma hizmet alt boyutlarında rekreasyon ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanları spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin mesleki örgütlenme alt boyutunda puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin puanları rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin meslektaş denetimi alt boyutunda puanlarından daha yüksektir. Muhasebecilik mesleğini yapan katılımcılarla yürüttüğü çalışmasında kendi adına bağımsız çalışan meslek mensuplarının görev bağımsızlığı ve kişisel üstünlük düzeyleri işyeri ve işverene bağımlı meslek mensupları görev bağımsızlığı düzeyinden daha yüksek olduğunu ifade etmiştir Çetin, 2015).

Katılımcıların yönetimsel profesyonelleşme ölçeği mesleki özdeşleşme, mesleki özerklik, mesleki örgütlenme ve meslektaş deneyimi alt boyutlarında 24 yaş ve altı ve 25 yaş ve üstü gruplarında olan öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yönetimsel profesyonelleşme ölçeği topluma hizmet alt boyutunda 24 yaş ve altında olan öğrencilerin puanları 25 yaş ve üstünde olan öğrencilerin puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Profesyonelleşmeye ilişkin yapılan alanyazındaki çalışmalar özellikle lisans eğitiminden sonra alınan yüksek lisans ve doktora eğitimlerinin profesyonelleşmeyi artı yönde etkilediğini göstermektedir (Seçer, 2007; Bilginoğlu, 2013).

Katılımcıların yönetimsel profesyonelleşme ölçeği hiçbir alt boyutunda erkek ve kadın öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Katılımcıların yönetimsel profesyonelleşme ölçeği hiçbir alt boyutunda okul dışında çalışan ve çalışmayan öğrencilerin puanları açısından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği mesleki özdeşleşme alt boyutu puanı ile mesleki özerklik ve meslektaş denetimi alt boyutu puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Katılımcıların Yönetimsel Profesyonelleşme Ölçeği mesleki özerklik alt boyutu puanı ile topluma hizmet alt boyutu puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenleri ile yürüttüğü öğretmenlik mesleğindeki profesyonellik konulu araştırmasında; araştırmaya katılan öğretmenlerin “Özerklik” düzeyleri ile “Mesleki Yeterlik” düzeyleri arasında %50; “Profesyonel Yaklaşım” düzeyleri arasında %68; “Etkililik” düzeyleri arasında %64 düzeyinde pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. (Temiz, 2016)

KAYNAKÇA

Bilginoğlu, B. (2013). “Mühendislik Mesleğinin Profesyonelleşme Düzeyi ve Mühendisler İçin Y Teorisi Varsayımlarının Geçerliliği” Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

Budak, Y. (2009). Mesleki Eğitimde İhtiyaç Analizi ve İşlevsel Eğitim Programı, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, 245, 65-75,

- Çetin, N. (2015). "Profesyonelleşme Olgusu Ve Mali Müşavirler Üzerinde Bir Uygulama" Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Edgett, J. D. (1996).Çeviren: Haykir, A., (2008). Yönetme Sanatı, Ankara :Öteki Yayınevi, ,
- Eroğlu, A. ve Kalayci, Ş.(2010). "SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri" Ankara, ss. 426.
- Gökçora, İsmail H.(2005). Toplumsal Yaşamımızda ve Türk Bilim-Dünyasında "Profesyonel ve Profesyonellik" Kavramlarına Değın, Bilgi Dünyası, 6(2), 237-250,
- Gümüş, O. (2019). "Profesyonelleşme Ve Özel Güvenliğin Profesyonelleşme Düzeyinin Araştırılması" Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Kacaroglu V. (2010). Ayşe Hemşirelikte Profesyonellik, Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Sempozyum Özel Sayısı, 261-263.
- Karahan, K.(2006). Hizmet Pazarlaması, İstanbul:Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.,
- Karasar, N.(2012). "Bilimsel Araştırma Yöntemi", Ankara,
- Morgan, G. A., Leech, N. L., Gloeckner, G. W., Barrett, K. C.(2004). "SPSS For Introductory Statistics: Use And Interpretation", New Jersey.
- Raelin, Joseph A. Çeviren:Tuncay, K (1999). Kùltürlerin Çatışması (Yönetenler-Yönetilenler), İstanbul:Türkiye İş Bankası Kùltür Yayınları.
- Seçer, H. Ş. (2007) "Mesleki Yaşam Modelinin Oluşturulması Ve Mesleki Analizlerde Kullanımı" Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir (Yayımlanmamış Doktora Tezi)
- Sözen, S.(2004). Polis ve Profesyonellik, Polis Bilimleri Dergisi, 6 (3-4), 115-130.
- Temiz, A.(2016)."Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğindeki Profesyonelliğe İlişkin Görüşlerin İncelenmesi (Hatay İli Örneği)" Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).